

Theater Na de Dam
Atelier

BRIEF AAN OOGGETUIGE III

Thema's: Herdenken nu

Locatie: Kaunas, Litouwen

Door: Daiva Citvarienė

Dit verhaal is van één van de jonge acteurs uit Kaunas, Litouwen. Na het gesprek met een ooggetuige, die daar de Tweede Wereldoorlog meemaakte, schreef ze deze brief.

Je kunt de tekst spelen hoe je zelf wil. De brief kan worden voorgelezen, of vooraf worden opgenomen en afgespeeld. Of misschien schrijft de ACTEUR tijdens de scène de brief en horen we hoe de tekst wordt bedacht. Bedenk zelf welke vorm je bij de tekst vindt passen

ACTEUR

Kijkend door het raam van mijn kamer
zie ik een boom omringd door regendruppels
Ik denk aan de verhalen die je me vertelde
De boom buiten lijkt z'n dierbaren kwijt te zijn, net als jij
Alleen nog omringd door tranen
Jouw kracht was, en is, meer dan groots –
als je het mij vraagt tenminste

Ik probeer me in jou te verplaatsen:
hier kom ik terug uit het ghetto, waar nooit genoeg eten was,
waar ik me onder de vloer moest verstoppen om niet te sterven,
waar ik mijn bloedende broer prikkeldraad zag vasthouden,
waar duizenden werden vermoord zonder reden,
waar ik elke dag op de rand van de dood balanceerde,
waarna ik terugkeerde naar mijn thuisland,
om erachter te komen dat ik alleen was,
zonder familie,
om erachter te komen dat er behalve ik niemand meer over was

Ik weet zeker dat ik het niet aan zou kunnen, niet zoals jij

Ik kan het me namelijk al nauwelijks voorstellen
Hoe is het je gelukt om dit allemaal mee te maken
en niet toe te geven aan donkere gedachten?
Kost het moeite om niet boos te blijven, zoals je vertelde?
Hoe doe je dat?

Dankzij jou begrijp ik dat het handelen van individuen,
met hoeveel zij ook zijn,
niets zegt over het land waar zij vandaan komen
En dat waar duisternis is, ook altijd weer licht zal komen
Ik geloof dat mensen van de geschiedenis kunnen leren,
zodat het altijd weer licht kan worden
Maar of het donker ooit helemaal zal verdwijnen?
Dat durf ik niet te zeggen

In januari 2021 speelde de voorstelling ‘Memory Office (Geheugenkantoor)’ in Kaunas (regie: Daiva Citvarienė – productiehuis: Kaunas2022). De voorstelling bestond voor een belangrijk deel uit reflectie van de jonge spelers op de verhalen die zij van de ooggetuigen gehoord hadden.